

Arkæologiske liv

Ideen om det traditionelle arkæologiske arbejdsmarked er at finde inden for museums- og universitetsverdenen og inkluderer ofte billedet af arkæologen i feltet iført islandsk sweater, skovl og gummistøvler eller dybt begravet i en forskningssituation mellem potteskår, bøger og udgravningsplaner. Et kig ud over statistikkerne viser dog, at der er mange andre veje, man kan gå efter de endte universitetsstudier. Da den traditionelle – og lidt firkantede – idé om det arkæologiske arbejdsmarked stadig har godt fat i både arkæologer og det omgivende samfund, kan det dog betyde at finder man arbejde uden for den forkætrede museums- eller universitetsverden, kan man nemt blive stemplet som, at man har forladt ”den arkæologiske verden”. For nogle kan det være en trist ting, at de ikke fandt fast job inden for den arkæologiske verden, for andre kan det være lykken at de ”slap væk”. Atter andre har fundet en vej gennem arbejdsmarkedet, hvor deres arkæologiske baggrund kommer dem til gavn, selvom de i dag arbejder inden for felter, som ligger langt fra stolpehuller, lerkar og gravhøje. Det som er interessant i denne sammenhæng er dog om personen stadig føler sig som arkæolog. Det vil sige stadig føler en tilknytning til faget og stadig ”tænker arkæologisk” eller om alle forbindelser til faget er droppet.

Derfor har Arkæologisk Forum taget kontakt til en række personer, der har taget uddannelsen i forhistorisk, middelalder, klassisk eller nærorientalsk arkæologi og som har fundet sig et job andre steder end det traditionelle for at spørge til deres forhold til faget. Meningen med interviewundersøgelsen er at præsentere et kalejdoskop over forskellige ”arkæologiske liv” – et kalejdoskop, der er åbent for læseren at fortolke, blive inspireret af og reflektere over. Samtidig håber vi, at det kunne åbne nogle øjne for, at det arkæologiske felt kan rumme meget andet end de traditionelle museums- og universitetsansættelser

Redaktionen

John Pind

Uddannelsesgrad, fag og institution: cand.phil i forhistorisk arkæologi ved Københavns Universitet
Uddannelsesår: 1997
Nuværende stilling(sbetegnelse) og sted: Souschef i Udviklingsstøttekontoret, FødevarerErhverv

Hvordan er du endt i dit nuværende job?

Jeg sad i en fast stilling i den arkæologiske verden og søgte mit nuværende job på baggrund af et traditionelt stillingsopslag.

Hvorfor søgte du job uden for det traditionelle arkæologiske arbejdsmarked?

Mit nuværende job giver en række personlige udfordringer. Jobbeskrivelsen gav mig blod på tanden for at søge helt nye græsgange, som tilfældigvis ikke lå inden for den arkæologiske verden. Mit nuværende job er ikke et fravalg af den arkæologiske verden men et aktivt til valg af en række ledelsesmæssige udfordringer.

Anvender du noget fra din uddannelse/arbejde som arkæolog i dit job? – Hvad?

Jeg anvender i høj grad min almene humanistiske/arkæologiske uddannelse som grundlag for mit arbejde hver eneste dag, hvorimod den specifikke faglige viden ikke finder anvendelse.

Tænker du på dig selv som arkæolog i dit nuværende job?

Mit nuværende job har ingen relation til den arkæologiske verden og derfor er der ikke behov for/mulighed for at tænke på mig selv som arkæolog.

Har du en drøm om at komme tilbage til et traditionelt arkæologisk job, hvis muligheden skulle åbne sig?

Hvis jeg kunne finde de samme ledelsesmæssige udfordringer i et tilsvarende job inden for den arkæologiske verden vil jeg i høj grad være interesseret. Når man har gennemgået så interessebaseret et studie som arkæologi, vil man altid bevare en interesse for sit fag.

Karen Jespersen

Uddannelsesgrad, fag og institution: cand. mag. i historie og arkæologi

Uddannelsesår: 1977

Nuværende stilling(sbetegnelse) og sted: Journalist og medlem af Folketinget

Hvordan er du endt i dit nuværende job?

Under mine studier arbejdede jeg på tidsskriftet politisk revy. I april 1978 blev jeg ansat som journalist på dagbladet Information.

Hvorfor søgte du job uden for det traditionelle arkæologiske arbejdsmarked?

Jeg var interesseret i politik og samfundsforhold.

Anvender du noget fra din uddannelse/arbejde som arkæolog i dit job? – Hvad?

Måske den kildekritiske sans og bevidstheden om, at påstande skal være dokumenterede.

Tænker du på dig selv som arkæolog i dit nuværende job?

Nej

Har du en drøm om at komme tilbage til et traditionelt arkæologisk job, hvis muligheden skulle åbne sig?

Nej

Merete Pryds Helle

Uddannelsesgrad, fag og institution: Har vel 1 1/2 årsværk eller lidt mindre på nærorientalsk arkæologi.

Uddannelsesår: – har læst en del år....

Nuværende stilling(sbetegnelse) og sted: Forfatter, selvstændig

Hvordan er du endt i dit nuværende job?

Jeg havde jobbet også før og mens jeg læste

Hvorfor søgte du job uden for det traditionelle arkæologiske arbejdsmarked?

Arkæologien var en udvidelse af mit arbejdsfelt.

Anvender du noget fra din uddannelse/arbejde som arkæolog i dit job? – Hvad?

Har skrevet en roman om det.

Tænker du på dig selv som arkæolog i dit nuværende job?

Nej, men som en forfatter med en særlig viden.

Har du en drøm om at komme tilbage til et traditionelt arkæologisk job, hvis muligheden skulle åbne sig?

Ja, men kun deltid.



Søren Skriver Tillisch

Uddannelsesgrad, fag og institution: BA klassisk arkæologi & mag.art. forhistorisk arkæologi, Københavns Universitet

Uddannelsesår: 1999/2004

Nuværende stilling(sbetegnelse) og sted: lærer, Atheneskolen, Søborg

Hvordan er du endt i dit nuværende job?

Ad tilværelsens vildveje. Jeg arbejdede mere eller mindre fast som arkæolog 2005-2007 (Næstved Museum, Gilleleje Museum). På et tidspunkt mellem to jobs tog jeg nogle vikartimer på Atheneskolen, der endte i et barselsvikariat, som igen endte i en fastansættelse. Det skal dog siges, at jeg arbejdede som formidler til bl.a. skoleklasser hele min studietid og lavede formidlingsprojekt på Dansk Skolemuseum om arkæologiformidling i skolen – så helt hen i vejret er mit nuværende job ikke ☺

Hvorfor søgte du job uden for det traditionelle arkæologiske arbejdsmarked?

Jobbet fandt mig, ikke omvendt.

Anvender du noget fra din uddannelse/arbejde som arkæolog i dit job? – Hvad?

Jeg underviser i natur/teknik, historie og geografi, så jeg anvender rigtig meget af min arkæologiske faglighed i dagligdagen. Arkæologi er i den grad noget, der gør geografien og historien relevant som fag for nutidens elever i skolen.

Tænker du på dig selv som arkæolog i dit nuværende job?

I dagligdagen tænker jeg på mig selv som lærer med baggrund i arkæologien, en baggrund jeg finder helt uvurderlig ☺

Har du en drøm om at komme tilbage til et traditionelt arkæologisk job, hvis muligheden skulle åbne sig?

Ikke umiddelbart. Jeg er tillidsrepræsentant på min nuværende arbejdsplads og er netop begyndt i redaktionen på Geografilærerforenings blad, så jeg føler mig helt oplagt godt tilpas i min nuværende stilling. Jeg har nok umiddelbart svært ved at se mig selv i en specialarkæologisk stilling, men på sigt kunne jeg godt forestille mig en museumsformidlerstilling eller en kombination af en ph.d. og lærerjobbet. Men på den anden side: jeg er i mit nuværende job pga. tilværelsens veje og vildeveje, så hvem ved hvornår tilværelsen næste gang slår et sving? ☺

Line Dokkedal

Uddannelsesgrad, fag og institution: cand.mag. forhistorisk arkæologi (inkl. en erhvervsdykkeruddannelse fra Søværnets Dykkerskole og et års middelalderarkæologi på Moesgård)

Uddannelsesår: 1999

Nuværende stilling(sbetegnelse) og sted: Lærer på Engholmskolen Allerød

Hvordan er du endt i dit nuværende job?

Jeg blev efterhånden godt træt af at være projektansat med ufrivillige perioder med arbejdsløshed og ingen udsigt til at mine ansættelsesforhold ville

ændre sig til det bedre. Samtidig led jeg noget under et dårligt arbejdsmiljø med manglende anerkendelse og opbakning og med en ubehagelig konkurrencepræget stemning. Endelig fik jeg problemer med mine led som samtidig vanskeliggjorde mit marinarkæologiske arbejde.

Hvorfor søgte du job uden for det traditionelle arkæologiske arbejdsmarked?

Se ovenfor

Anvender du noget fra din uddannelse/arbejde som arkæolog i dit job? – Hvad?

Nej.

Tænker du på dig selv som arkæolog i dit nuværende job?

Nej.

Har du en drøm om at komme tilbage til et traditionelt arkæologisk job, hvis muligheden skulle åbne sig?

Jeg drømmer ikke om at komme tilbage til et traditionelt arkæologisk job, men kunne måske godt forestille mig engang, at kombinere mine to uddannelser i en anden jobfunktion.

Anders Rathmann

Uddannelsesgrad, fag og institution: cand. mag. Nærorientalsk arkæologi, ToRS Institutet – Carsten Nieburh Afdelingen (Københavns Universitet)

Uddannelsesår: 2005

Nuværende stilling(sbetegnelse) og sted: Systemudvikler/Webudvikler. Er pt. ledig, men jeg har tænkt at blive inden for IT-branchen. Søger systemudviklerstillinger. Var sidst ansat hos Rambøll Informatik.

Hvordan er du endt i dit nuværende job?

Jeg endte indenfor IT-branchen igennem et kursus i NET-udvikling, som jeg pludselig fik muligheden for at blive optaget på igennem min A-kasse (Magistrenes A-kasse). Der var i forbindelse med kurset mulighed for at komme i praktik hos IT-virksomhed, hvilket jeg benyttede mig af. På den måde fik jeg en fod indenfor i IT-branchen.

Hvorfor søgte du job uden for det traditionelle arkæologiske arbejdsmarked?

Der var meget få stillinger indenfor nærorientalsk arkæologi i Danmark både på universitet og på museerne, og de var alle besat. Der var dog mulighed for at blive ansat som underviser eller ekstern lektor på universitet, men det ville være enten på deltid eller i en begrænset periode. Jeg syntes, at det var en meget usikker tilværelse at have sådan et job, da man enten skulle være på supplerende dagpenge, eller også vidste man ikke hvor man stod om f.eks. to måneder. Jeg var interesseret i at blive fastansat.

Anvender du noget fra din uddannelse/arbejde som arkæolog i dit job? – Hvad

Ja, der er flere ting. Hele den grundlæggende tænke-måde hvorpå man udvikler en typologi har jeg ofte brugt til at kategorisere datatyper. Det har været meget anvendeligt. Derudover får man generelt nogle analytiske evner når man tager en akademisk uddannelse som f. eks. en cand. mag. grad, som jeg ofte brugt med succes til forskellige IT-projekter.

Tænker du på dig selv som arkæolog i dit nuværende job?

Jeg kommer til tider til at blive mindet om, at jeg oprindeligt er arkæolog, og så føler jeg mig som arkæolog for en kort stund. Ellers gør jeg ikke til hverdag.

Har du en drøm om at komme tilbage til et traditionelt arkæologisk job, hvis muligheden skulle åbne sig?

Jeg har helt klart sådan en drøm. Ikke så meget at skulle vende til universitetsmiljøet, men jeg ville rigtig gerne deltage i en udgravning igen, hvis jeg fik muligheden.

Jette Orduna

Uddannelsesgrad, fag og institution: cand. mag
middelalderarkæologi og kunsthistorie fra Aarhus
Universitet med journalistisk tillægsuddannelse

Uddannelsesår: 1989

Nuværende stilling(sbetegnelse) og sted: Leder af
LEGO Idé Huset og LEGO Charity i LEGO
Koncernen

Hvordan er du endt i dit nuværende job?

Jeg blev ansat i LEGO Koncernen i 1999 som journalist i Informationsafdelingen og har herefter arbejdet i flere afdelinger indtil jeg i 2004 fik til opgave at bygge et nyt Idé Hus op.

Hvorfor søgte du job uden for det traditionelle arkæologiske arbejdsmarked?

I årene 1989 til 1993 arbejdede jeg rundt om i landet på museer fortrinsvis som arkæolog. Jeg fik en søn og havde ikke mere mulighed for at rejse rundt i landet og være udgravningsleder af kortere eller længere varighed. Jeg søgte derfor om optagelse og kom ind på den journalistiske tillægsuddannelse og blev herefter ansat to år i Århus Kommune, Magistratens 4. Afdeling som informationsmedarbejder.

Cand.mag. uddannelsen har kun meget indirekte haft indflydelse på de to ansættelser i Århus Kommune og i LEGO Koncernen, det er den journalistiske tillægsuddannelse og min personlighed, der har åbnet for den mulighed.

Anvender du noget fra din uddannelse/arbejde som arkæolog i dit job? – Hvad?

Mit netværk indenfor museumsverdenen

Tænker du på dig selv som arkæolog i dit nuværende job?

Nej overhovedet ikke og retrospektivt (og allerede da jeg var i gang med uddannelsen) synes jeg det er kritisabelt, at man optager så mange på de humanistiske uddannelser og overhovedet ikke skeler til, OM der er arbejde bagefter. Jeg synes, artiklens vinkel er uheldig; hvorfor tage en uddannelse og tro, der er en fremtid indenfor dette fagområde, blot for at finde ud af, der er ikke fastansættelser til alle og de humanistiske fag konkurrerer med hinanden om de få jobs, der er. Herefter skal du i gang med en anden uddannelse, som du egentlig lige så godt kunne være startet på og dermed ikke have spildt år på en fremtidsløs uddannelse. Som opmuntring er vinklen god, men den peger også på et problem, der ligger et helt andet sted og som de arbejdsløse humanister "blot" er gidsler i, som for eksempel er institutterne blot til for lektorernes (faste arbejdes) skyld og drejer det sig om, at få så mange studerende som muligt, så institutterne kan hive så mange penge ind som muligt, mere end man egentlig ser på behovet.

Har du en drøm om at komme tilbage til et traditionelt arkæologisk job, hvis muligheden skulle åbne sig?

Absolut ikke.

PS Jeg vil stærkt opfordre til, at I også inddrager aspekter som den enkeltes personlighed som en kvalifikation til at finde et andet job udenfor fagområdet.

Mette Felbo

Uddannelsesgrad, fag og institution: cand.fil. forhistorisk arkæologi, Københavns Universitet
Uddannelsesår: 1999

Nuværende stilling(sbetegnelse) og sted: Selvstændig forfatter. I sandhedens interesse bør der måske et eller andet sted stå, at mit job i nuværende form er noget i retning af deltid – hvad der kun kan lade sig gøre, fordi familien har fællesøkonomi. Men det er mit mål at "vækste", som det vist hedder på nudansk.

Hvordan er du endt i dit nuværende job?

Kontakt til person som arbejdede med at lave under-visningsmateriale.

Hvorfor søgte du job uden for det traditionelle arkæologiske arbejdsmarked?

Fordi der ikke var traditionelle arkæologijobs på det tidspunkt.

Anvender du noget fra din uddannelse/arbejde som arkæolog i dit job? – Hvad?

Ja i høj grad, da jeg laver bøger om arkæologiske/historiske emner for børn.

Tænker du på dig selv som arkæolog i dit nuværende job?

Ja, men mere i rollen som kulturformidler på et solidt, fagligt grundlag.

Har du en drøm om at komme tilbage til et traditionelt arkæologisk job, hvis muligheden skulle åbne sig?

Nej, jeg vil meget hellere arbejde videre med kulturformidling i en eller anden form

Henrik Hatt

Uddannelsesgrad, fag og institution: BA forhistorisk arkæologi, cand. mag. Medievidenskab
Uddannelsesår: 2003

Nuværende stilling(sbetegnelse) og sted: Chefkonsulent, NIRAS (afd. for oplevelsesøkonomi)

Hvordan er du endt i dit nuværende job?

Laang historie, kort fortalt: Mit første job var som projektleder i en internationalt orienteret udstillingsfirma. Da jeg fik nok af det, blev jeg selvstændig og skabte sammen med en tidligere kollega eget udstillingsbureau. Her lavede vi udstillinger til storcentre og kulturhuse, der var en hybrid mellem museumsudstillinger og "storcenterunderholdning" – ofte i samarbejde med museer eller attraktioner. Efter et stykke tid blev det mere og mere konsulentarbejde for museer og attraktioner – hvilket også var det, der interesserede mig mest. Erfaringen med at være selvstændig og selv skulle skaffe "kunder" gjorde, at jeg, med et par opgaver i rygsækken, relativt let fik arbejde hos NIRAS – analyse og strategi. Evnen til at kunne kombinere kreativitet med et kommercielt opportunistisk gå-på-mod har været et vigtigt omdrejningspunkt!

Hvorfor søgte du job uden for det traditionelle arkæologiske arbejdsmarked?

Under studietiden var der stor arbejdsløshed og jeg faldt aldrig helt til rette i rollen som gravende arkæolog. Så studieskiftet til medievidenskab var helt bevidst i forhold til at søge andre græsgange. Jeg savnede kreativiteten og en større udadvendthed i forhold til resten af samfundet.

Anvender du noget fra din uddannelse/arbejde som arkæolog i dit job? – Hvad?

Min viden om og netværk i museumsverdenen bruger jeg af og til.

Tænker du på dig selv som arkæolog i dit nuværende job?

Ja, når jeg skal distancere mig lidt fra den klassiske konsulentverden. Mest af alt opfattes det lidt som en spøjs kuriositet, at jeg har en baggrund i arkæologien – men jeg er da selv lidt stolt af det ☺

Har du en drøm om at komme tilbage til et traditionelt arkæologisk job, hvis muligheden skulle åbne sig?

Både og... Jeg kunne måske godt se mig selv arbejde på et museum, men nok ikke som traditionel arkæolog.

Jette Toubro Olsen

Uddannelsesgrad, fag og institution: cand. mag.
Forhistorisk Arkæologi, Københavns Universitet
Uddannelsesår: 2003
Nuværende stilling(sbetegnelse) og sted:
Biblioteksassistent

Hvordan er du endt i dit nuværende job?

Havde ikke lyst til at tage gravearbejde (for hårdt, usikkert og uden garanti for fastansættelse – nogen-sinde) og endte i temmelig aggressivt arbejdsløsheds-system efter endt uddannelse + barsel. Flyttede som jobsøgende til Holbæk kommune m. familien og så var jobbet som biblioteksassistent på Odsherred Bibliotek slået op.

Hvorfor søgte du job uden for det traditionelle arkæologiske arbejdsmarked?

Det er man tvunget til, hvis man vil have sine dagpenge. Der er ikke nok arkæologiske jobs at søge på. Derudover har jeg aldrig set arkæologi som det eneste, jeg kunne beskæftige mig med.

Anvender du noget fra din uddannelse/arbejde som arkæolog i dit job? – Hvad?

Ikke pt. Har dog søgt og fået midler til efteruddannelse, hvor min akademiske baggrund har været adgangsgivende og nødvendig. Tog i foråret 2010 kursus i webdesign på ITU og skal i foråret 2011 starte på master-uddannelse på Informationsvidenskabeligt Akademi (tidligere Biblioteksskolen).

Tænker du på dig selv som arkæolog i dit nuværende job?

Ja. Min arkæologiske baggrund føles som en stærk identitet, så selvom jeg har skiftet branche, føler jeg mig stadig som arkæolog.

Har du en drøm om at komme tilbage til et traditionelt arkæologisk job, hvis muligheden skulle åbne sig?

Hvis den rette mulighed åbnede sig, ville jeg gerne, men det er ikke noget jeg går og drømmer om. Da den faglige identitet fylder meget og da jeg jo stadig synes arkæologi er sindssygt spændende, kan det godt sommetider føles som en slags sorg, ikke at beskæftige sig med faget længere.



Carsten U. Larsen

Uddannelsesgrad, fag og institution: mag.art. i
forhistorisk arkæologi 1985, Exam.scient. i
datalogi 1983
Uddannelsesår: 1983 og 1985
Nuværende stilling(sbetegnelse) og sted: Direktør,
Folketinget

Hvordan er du endt i dit nuværende job?

Det nemme svar ville være, at jeg søgte jobbet, men det er sikkert ikke det I mener ☺. Jeg startede som museumsinspektør i 1985 på Danmarks Oldtid på Nationalmuseet, flyttede til Det Kulturhistoriske Centralregister, som blev oprettet i midten af 1980-erne mhp. at digitalisere oplysningerne om de arkæologiske fund og mindesmærker. Omtrent samtidigt modtog Nationalmuseet en stor donation fra Egmont-fonden og staten, og en stor sum af disse penge var øremærket til digitalisering af oplysninger/fotos af Nationalmuseets genstande – og jeg blev også ansvarlig for det arbejde. I midten af 1990-erne arbejdede jeg to år i Skov- og

Naturstyrelsen som kontorchef med ansvar for de fredede fortidsminder. I 1997 vendte jeg tilbage til Nationalmuseet som museumschef for Danske Afdeling og i 2002 blev jeg direktør for museet. I 2008 blev stillingen som direktør for Folketinget ledig og det var også på tide, at jeg skiftede job – hvis jeg arbejdsmæssigt skulle prøve at beskæftige mig med andet end kulturhistorie og museumsdrift.

Hvorfor søgte du job uden for det traditionelle arkæologiske arbejdsmarked?

Min beskæftigelse som traditionel arkæolog sluttede tilbage i 1980-erne. Siden da har jeg i højere grad defineret mig som kulturhistoriker.

Anvender du noget fra din uddannelse/arbejde som arkæolog i dit job? – Hvad?

Jeg er ikke i tvivl om, at min arkæologiske uddannelse, og for den sags skyld også min datalogiske, har bibragt mig en trang/evne til at gå systematisk til en arbejdsopgave.

Tænker du på dig selv som arkæolog i dit nuværende job?

Nej

Har du en drøm om at komme tilbage til et traditionelt arkæologisk job, hvis muligheden skulle åbne sig?

Nej. Men hvert forår melder lysten sig til at deltage i feltarbejde.